

Életviteli kompetenciák fejlesztése

Tanári kézikönyv

Erasmus+

SUPREM

5. MODUL

AUTONÓMIA, ÖNÁLLÓ MUNKASZERVEZÉS- "LAKATLAN SZIGET"

5. MODUL

AUTONÓMIA, ÖNÁLLÓ MUNKASZERVEZÉS – "LAKATLAN SZIGET"

	Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia és felelősség
5. autonómia, önálló munkaszervezés	<p>Ismeri annak módszerét, hogy egy meghatározott eredményt, milyen munkatevékenységek keresztül érhet el.</p> <p>Ismeri a projekt mint munkaforma és munkavégzési módszer sajátosságait.</p> <p>Tudja mit jelent a mérföldkő, ismeri a PDCA ciklus elemeit és megérti azok alkalmazását.</p>	<p>Egy munkafolyamatot képes részekre osztani és azok megvalósítására tervet felvázolni.</p> <p>Képes adott munkafolyamatot ellenőrizni.</p> <p>Képes értékelni az elvégzett munkafolyamatot és beazonosítani a javítandó, fejlesztendő területeket.</p>	<p>Konstruktív, építő kritikát megfogalmazva együttműködik másokkal.</p> <p>Önreflexióra képes, reálisan értékeli saját és társai tevékenységét.</p>	<p>Együttműködésre képes.</p> <p>Céljai elérése érdekében képes véleményéért kiállni, mellette érvelni.</p> <p>Önállóan és másokkal együttműködve is képes dolgozni.</p>

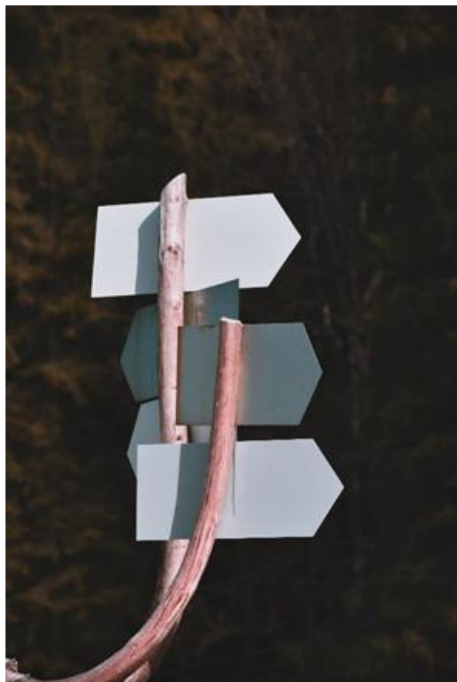

1. tanulási egység

Bevezetés

A témát bevezető, megalapozó gondolatokat a tanulók olvassák el és/vagy a pedagógus a tanulókkal közösen beszélje meg. Javasolt időkeret 5'

Az életünk számos területén szükséges, hogy megtervezzünk, majd a terveink alapján végrehajtsunk bizonyos dolgokat azért, hogy céljainkat elérjük. Gondoljatok akár rövid távú tevékenységekre, mint a másnapi iskolára való felkészülés, közös pizzasütés a barátokkal, a hétfégi program megtervezése, vagy hosszú távú dolgokra, mint pl. jogosítvány megszerzése.

Céljaink meghatározásától azok valósággá válásáig sok úton juthatunk el, az azonban szinte biztos, hogy az „A”-ból „B”-be való eljutáshoz nem csupán egy lépés vezet, sokkal inkább egymás utáni lépések sorozata.

Azt, hogy ezeket a lépéseket hogyan határozzuk meg, hogyan tesszük meg, hogyan cselekszünk, ellenőrizzük-e menet közben azt, hogy jól haladunk-e és javítjuk-e azt, ha esetleg nem megfelelő irányba fordultunk, összefoglalóan munkaszervezési módszernek nevezzük. A munkaszervezés egyidős az emberiséggel, már az őskorban is megszervezték az együtt élő emberek a vadászatot, a gyermekek felügyeletét, a lakóhely felügyeletét, ahogyan később a kereskedelmet, az országok működését, a közlekedést vagy az egészségügyet, oktatást. Iskolátok, családok élete is megszervezett, igazodik a kötelezően előírt szabályokhoz és azoknak a céloknak az elérését segíti, amit előzetesen meghatároztatok.

A munkaszervezés vonatkozhat egy ember saját munkájának a megszervezésére, vagy egy csoport, együttműködő emberek közös munkájának megszervezésére. Amikor a saját munkátokat (tanulás, sport, szabadidő) szervezitek, akkor szükségetek van arra, hogy önállóan el tudjátok dönteni, hogy mire van szükség, mit szeretnétek elérni és mindezt végre is tudjátok hajtani.

Vegyünk egy egyszerű példát.

A konkrét példát megbeszélve kerüljön bemutatásra a következő projektpélda, a tanulók aktív bevonásával: főbb lépések meghatározása, majd a címkék elhelyezése.

Szeretnéd meglepni a szüleidet egy egyszerű étel elkészítésével, mire hazaérnek a munkából. Hogyan fogsz hozzá? Mi az első lépés?

1. Feladat: Tervezd meg a meglepetés lépéseit egészen odáig, hogy asztalra teszed az ételt.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	

A megbeszélés alapján a címkék segítségével határozd meg az egyes lépések tartalmát. (Egy címkéhez több lépés is tartozhat.)

Valószínűleg, először kitalálsz, hogy mit is fogsz készíteni. (Ez a célok meghatározása.)

Utána keresel egy receptet, átgondolod, hogy milyen alapanyagokra van ehhez szükséged, ezek rendelkezésre állnak-e otthon, és bevásárlólistát készítesz. (Teendők meghatározása.)

Amikor már tudod, hogy mit szeretnél főzni és azt is tudod, hogy ehhez mire van szükséged, akkor elkezdheted a folyamatot, ami valószínűleg a boltba vezet, ahol megveszed a szükséges – és otthon nem található – alapanyagokat. Otthon pedig a recept instrukcióit követve elkészíted a vacsorát. Ha kész, megterítesz és várod a szüleidet, akik biztosan nagyon örülnek majd a meglepetésnek. (Terv megvalósítása.)

Főzés közben jó, ha ellenőrzöd, megfőtt-e az étel, elég sós tettel-e bele, stb. (eredmények ellenőrzése), és ha pl. sótlannak érzed, akkor teszel még bele egy keveset és újra megkóstolod. (Eltérések korrigálása.)

Ugye, milyen egyértelmű ez a folyamat? Mindez nem más, mint egy projekt, ami egy bizonyos kiindulópontból elvezetett az eredményig.

A PDCA módszer

A munkamódszer – amit a főzés példáján keresztül bemutattunk – egy, az élet nagyon sok területén elterjedt módszer, az úgynevezett PDCA-ciklus. Ez egy problémamegoldó eszköz, a folyamatos fejlesztés négylépéses körfolyamata. Lényege az, ami mindezekben a körfolyamatokban azonos: a lépések pontos meghatározása és a folyamatos ismétlődés. A négy lépés ez esetben a következő:

1. **Plan: A célok és teendők részletes meghatározása**
2. **Do: A tervek megvalósítása**
3. **Check: Az eredmények ellenőrzése**
4. **Act: Az eltérések korrigálása**

A PDCA-ciklus népszerűsége annak is köszönhető, hogy az élet számos területén jól alkalmazható. Folyamataink sajnos elég gyakran megállnak a második pontnál, a megvalósításnál, pedig a módszer akkor működik jól, ha továbbmegyünk és a végrehajtás lépéseit folyamatosan ellenőrizzük.

Ha valamilyen akadály van a megvalósulás során, arról ugyanis minél hamarabb visszacsatolást kell kapnunk, hogy be tudjunk avatkozni a tervek elérése érdekében. Ha úgy tűnik, hogy a tervek az eredeti formában nem teljesíthetőek, módosítani kell azokon, és kezdődik a ciklus előlről.

Az eltérések
korrigálása

Az eredmények
ellenőrzése

A célok és teendők
meghatározása

A tervek
megvalósítása

A PDCA ciklus ábráját érdemes kitenni a teremben nagyban /vagy felrajzolni a táblára/ kivetíteni, amíg a tanulók dolgoznak a feladaton.

2. tanulási egység

Maradj életben – nem vagy egyedül

A következő feladatban kipróbálhatjátok, hogy hogyan tudtok megszervezni egy expedíciót egy lakatlan szigetre. A feladat során az expedíció előkészítését kell átgondolnotok.

Csapatban fogtok dolgozni. Minden csapatnak más-más körülményekre kell felkészülnie és más-más erőforrásokkal gazdálkodhat.

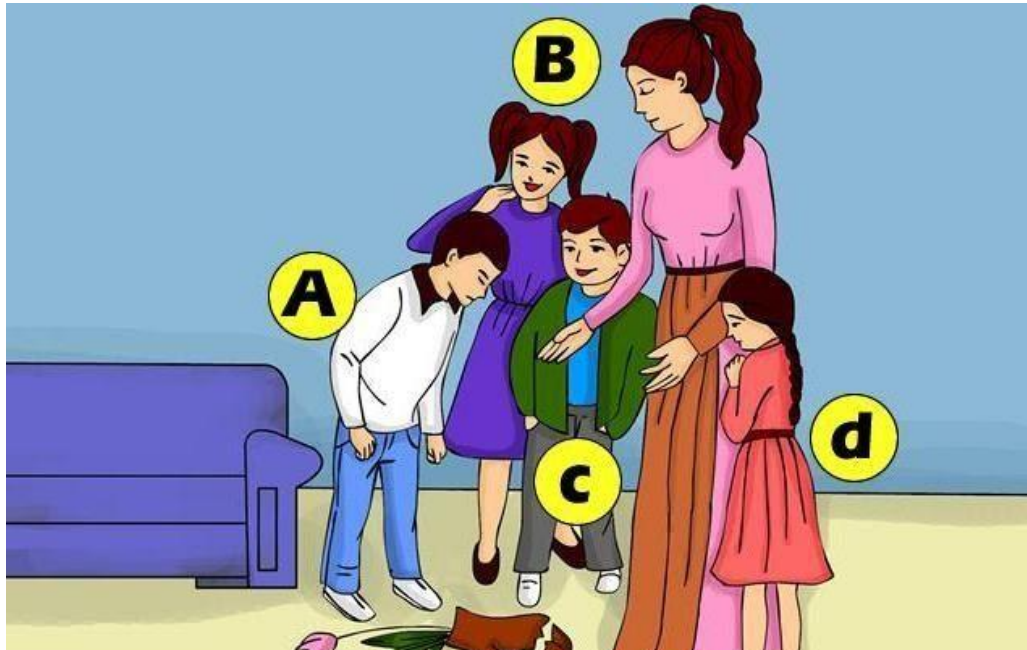
A feladat végrehajtása során a **PDCA módszert** alkalmazva tervezzétek és szervezzétek meg, hogy a csapatnak rendelkezésére álljon mindaz, ami a túléléshez szükséges a meghatározott ideig.

A feladat megoldása során sok mindent figyelembe kell majd vennetek, ezért ne felejtsetek el, bontsátok részekre a folyamatot és alkalmazzátok a bemutatott munkamódszert.

2. Feladat: Ki törte el a vázát?

<https://nlc.hu/horoszkop/20181003/gyerek-torott-vaza-izgalmas-szemelyisegteszt/> (download: 1st July 2020.)

Nézd meg a képet!

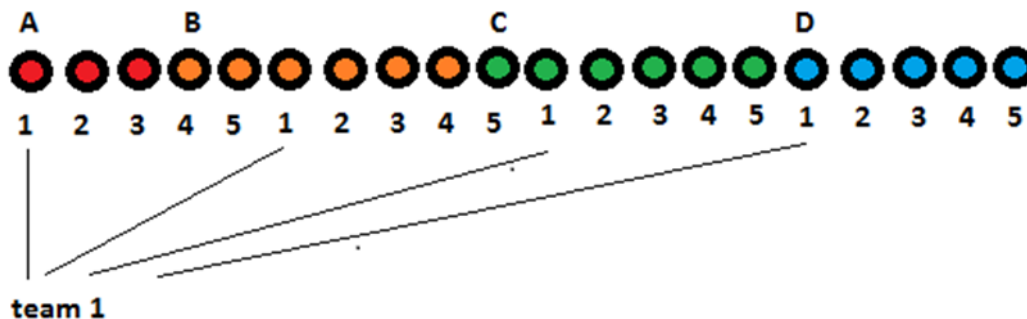
Írd le, melyik betűjelű szereplőre tippelsz. Miért? Fogalmazd meg röviden.

A képet a diákok a munkafüzetben találják, a betűkhöz tartozó leírásokat kártyákon kapják meg.

Cél, hogy a csoportokban különböző személyiségek legyenek. A csoportalakítás történhet spontán, a gyerekek döntésével, történhet 1-4-ig számozással, majd az azonos számúak összeállításával, vagy más módon.

- Ki az, aki az A-t választotta? Ők álljanak egy csoportba! (és így tovább a B, a C és a D)
- Ki ért egyet a jellemzésével? (remélhetőleg sokan, utólag nem gondolják meg magukat)
- Ezekből a csoportokból 4 fős vegyes csapatokat alakítunk ki! A csapatok együtt birkóznak meg a mai problémával.

(A gyakorlat a csoportalakítást segíti a személyiségjegyek feltárásával. A 4 fős csoportok kialakítása a moderátorra bízható. A gyerekek számától és a betűválasztások számától függően előfordulhat, hogy nem csak 4 fős csapatok lesznek, illetve egyes csapatokban többen lesznek az egyes betűjelet választókból).

3. Feladat – Minden csapat válasszon nevet

A csapatunk neve:

A csapat tagjai:

KÁRTYÁK (A személyiségleírások a munkafüzet végén találhatóak.)

Ha úgy gondolod, az **A jelű fiú** törhette el a vázát, akkor bizonyára nagyon megfontolt és inkább óvatos típus lehetsz. Te vagy az, aki minden apró részletre nagyon odafigyel. Mivel a fiú megbánást mutat a képen, talán valóban ő okozta a bajt. Szóval, sosem veszel el a részletekben, sőt általában rátapintasz a lényegre.

Ha úgy érzed, az **idősebbik lánytestvér (B)** törhette el a vázát, kifejezetten érzékeny személyiségtípus lehetsz, ugyanakkor józan és gyakorlatias is. Nem melleleg kellően értelmes ahhoz, hogy bármilyen problémát könnyedén átláthass és megoldhass. Törődsz a körülötted élőkkel, empatikus, segítőkész embernek ismer téged a környezeted.

A **zöld kabátos fiú (C)** zsebre dugott kézzel áll a képen, és a mosolyából ítélve picit talán még szemtelennek is tűnhet. Választásod mindenképpen vezetői adottságokról, magabiztosságról mesél. Te pontosan tudod, hogyan irányítsd az életedet, a céljaidat megvalósítod, és nem szereted, ha mások bele akarnak szólni a dolgaiddba. Határozottan állsz ki a véleményed mellett. Született vezető vagy, aki tudja, mit és hogyan akar megvalósítani.

Amennyiben a **fiatalabb kislányt (D)** választottad, mert szerinted ő törhette el a vázát, mindenképpen elmondható a személyiségedről, hogy nagyon megbízható és felelősséget vállaló típus lehetsz. Figyelmes és meggondolt vagy, akinek különösen fontosak az emberi kapcsolatok. A család, a barátok nálad biztosan elsőbbséget élveznek.

3. tanulási egység

4. Feladat – Válasszatok feltételeket

Feltétel neve	
Víz	
Éghajlat	
Növény/Állat	
Ott tartózkodás ideje (mikor, meddig)	
Terület (a sziget nagysága)	
Költségvetés	
Jármű	
Veszélyforrások	

Minden csoport maga választja ki a feltételeket.

Minden csapatból egy csapattag kijön a tanárhoz.

Az esélyegyenlőség a csoportok között dobókockával biztosítható. A legtöbbet dobó csapat kezdi a válogatást az első sor feltételeiből. Aztán jön a második, harmadik. Aki először választ, az a következő kör kiválasztásakor az utolsó helyen lesz. A csapatok száma négy és nyolc között lehet, mert soronként annyi választható feltétel áll rendelkezésre. A tanárnak kell eldöntenie, hogy adott számú csapatnál milyen feltételek közül választhatnak a gyerekek.

A csapattal folytatott rövid megbeszélés után a felsorolt feltételek közül ki kell választani egyet, amellyel megoldják a feladatot.

A csapatok számától függően a tanár megfelelő számú kártyát tesz eléjük (soronként). A kártyák különböző színűek. A tanulók a választások alapján kitöltik a táblázat sorait a munkafüzetükben.

A tanár rögzíti, hogy melyik csapat melyik feltételt választja.

A tanárnak a feltételeket tartalmazó nyomtatott és vágott papírkártyákra előre el kell készítenie.

FELTÉTEL NEVE ÉS A KÁRTYÁK SZÍNE	Az itt felsorolt feltételek oszloponként nem függenek össze, a csapatoknak soronként kell egyet választaniuk!							
Víz: KÉK	Csak csapadék van az éghajlatnak megfelelően	Van átfolyó, bővízü édesvíz (folyó)	Nagy kiterjedésű sós tó a közelben	Csak talajvíz van	Bővízü artézi kutak vannak	Csak a szomszédos szigeten van édesvíz (2 km távolságra)	A kutak nyáron kiszáradnak (június -- augusztus)	A kutak télen kiszáradnak (december-február)
Éghajlat: PIROS	Mediterrán	Sarkvidéki	Trópusi esőerdő	Sivatagi	Trópusi monszun	Nedves kontinentális	Szavanna	Hegyvidéki (4500 m felett)

Növény/ Állat: SÁRGA	Gazdag állatvilág	Nincs állat, csak a tengerben	Dús növényzet	Gyér növényzet: néhány fa és bokor	Mezőgazda- sági művelés nem lehetséges, csak a természetes társulás	Nincs csúcsraga- dozó, elszaporod- tak a rágcsálók	Állandó a sáskajárás	A szúnyogok elviselhetet- lenné teszik a reggeleket és estéket
Tartózkodás ideje (hol és meddig) NARANCS	1 hónap: december	6 hónap: július- december	6 hónap: január- június	1 hónap: július	3 hónap: december- február	3 hónap: július- augusztus	1 év	9 hónap, szabadon választható
Terület (a sziget nagysága): FEHÉR	Futballpá- lya nagyságú	1 km ² sík terület	10 km ²	5 db, tanterem méretű sziget, egymástól 20-30 méter távolságban	akkora, mint a falu/város/ kerület, ahol élünk	Kézilabda- pálya méretű	Akkora, mint egy főváros	1 km ² , de lejtős terület
Költségve- tés: ZÖLD	1000 euró	10 ezer euró	100 euró	50 ezer euró	25 ezer euró	5 ezer euró	1500 euró	500 euró
Jármű, amivel a csapat odajut: BARNA*	csónak (20 egység)	csónak (30 egység)	helikopter (50 egység)	hidroplán (80 egység)	teherhajó (120 egység)	gumicsónak (10 egység)	yacht (35 egység)	15 m merülésű tartályhajó (100 egység)
Veszély- források, zavaró tényezők: SZÜRKE	Biológiailag szennyezett a felszín alatti víz	Tigris- támadások éjszakán- ként	Korona virus	Nagyon bűdös van	A szennyvíz nem folyik el	Mérges pókok vannak mindenfélé	12 m az apály- dagály szintkülönb ség	Extrém magas az UV sugárzás s

*A jármű kapacitása egységekben kifejezett: ez azt jelenti, hogy minden megvásárolt termék a Walmart-on 1(egy) egységnek felel meg, a súlyától és darabszámától függetlenül. Például 10 db gumicsónak: 1 egység, 100 üveg ásványvíz: 1 egység, 1 sátor: 1 egység

4. tanulási egység

Kirándulás egy lakatlan szigetre

A kihúzott kártyákból kialakult számotokra a kirándulás alapvető feltételrendszere. Feladatotok most az, hogy készítsetek el egy tervet (projektet) arról, hogy a csapatotok feltételrendszere alapján:

1. Hogyan készültök fel az expedícióra? (lépések, feladatok)
2. Hogyan biztosítjátok az ehhez szükséges eszközöket?
3. Azokat hogyan fogjátok majd használni a túlélésetek érdekében?

5. Feladat – Vásárolj

Minden csoport kap egy laptopot internet-hozzáféréssel.

Hívjuk fel a tanulók figyelmét, hogy gondosan mérlegeljék a választást és a feladat kidolgozásának lépéseit. Hangsúlyozzuk, hogy csak olyan terméket vásároljon, amelyet valóban előnyösnek lát, mivel minden döntését meg kell indokolnia. Ne vásároljon felesleges, használhatatlan tárgyakat, mert előfordulhat, hogy nem tudják szállítani és nem tudják elvégezni a feladatot.

Az alábbi instrukciókat vedd figyelembe:

- A szükséges felszerelést a Walmart webáruházból kell beszerezned angol nyelven.
- Nehezíti a helyzetet, hogy a www.walmart.com oldalon az árak amerikai dollárban vannak megadva, így át kell váltani euróra (forintra)!
- Hozzatok létre egy virtuális bevásárlókocsit (mappát/fájlt), mentsétek el a vásárolt termékeket Print Screen segítségével az árakkal és mennyiségekkel együtt.

A tanulók az alábbi honlapot használhatják az átváltáshoz:
https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/how-eu-funding-works/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-infoeuro_en

---

- A beszerzés után meg kell indokolnotok, hogy mit miért vásároltatok, és mire fogjátok használni.
- Fontos, hogy **minden** feltételt vegyetek figyelembe.
- Beszéljétek meg, melyikre hogyan tudtok a **legjobban** reagálni, melyek lehetnek a leginkább megfelelő felszerelések (ár, alkalmasság, megfelelő mennyiség). Lehet, hogy valamiből muszáj a drágábbat venni, vagy valamiből többet. Nem biztos, hogy az első ötlet mindig a legjobb.
- Csak olyan felszerelést vásároljatok, amit tudtok **működtetni**, és a túlélést szolgálja (a mélytengeri kutatórobot felesleges, és nem biztos, hogy tudjátok kezelni 😊).

6. Feladat – Gondolattérkép

Dolgozzátok ki a kirándulás tervét egy **gondolattérkép** formájában, írjátok/rajzoljátok fel a kapott papírra. Ez a terv lesz a csapatmunka "terméke".

Szerepeljen rajta:

- a kártyák alapján választott feltételrendszer,
- a feltételekre adott „válaszok” (felszerelések árral, indoklással).

Dolgozhattok minden részleten együtt, de okosabb, ha felosztjátok a munkát egymás között. Ez történhet a feltételek elosztásával, vagy a feladatrészek elosztásával (ötletgazda, beszerző, ellenőr stb.). Ne felejtsetek, mindegyikőtök más személyiség, mindenkinek más az erőssége.

Ne felejtétek el, hogy be kell mutatni a tervet, és meg kell győznötök a társaitokat a terv működőképességéről.

Jó tervezést!

---

*Minden csoportnak adjunk nagyméretű papírlapot (A/1, A/2, 1 vagy több, ha igénylik)
Készítsük elő a szükséges rajzeszközöket (filctoll, zsírkréta, ceruzák).*

---

5. tanulási egység

Értékelés – Reflexió

Ebben a szakaszban a csapatok bemutatják egymásnak a gondolattérképeiket. A többi csapat feladata a prezentáció értékelése a munkafüzetben a megadott szempontok alapján.

A bemutatás csoportforgóval történik. A csapatok válasszák ki a prezentáló tagot.

Az értékelő csapat tagjai igyekezzenek kérdéseket is feltenni.

Pl.: Ki irányította a munkát? Képes volt-e egymaga mindent kézben tartani?

Minden csapatnak minden szakaszban 5 perc áll rendelkezésére a bemutatásra. A tanár a forgás idejét jól hallható módon jelezze (pl. dudu, csengő, vekker). A jelzést követően minden csapat egy asztallal tovább forog.

---

7. Feladat – Csoportforgó

Itt az idő, hogy meggyőzd a társaidat arról, hogy a csoport terve működik, és mindenre gondoltatok. Válasszátok ki azt a csapattagot, aki az asztalnál marad, és bemutatja a tervet a többi csapatnak. A többiek körbejárják az asztalokat, megismerik a többi csapat terveit, kérdéseket tesznek fel azokkal kapcsolatban. Végül értékelik az elkészült terveket a megadott szempontok alapján.

A munkafüzetben összesen 8 értékelő lap áll rendelkezésetekre. A csapatoknak annyi lapot kell kitöltenie, ahány csapat prezentációját megismerték (lásd a munkafüzet utolsó oldalain).

A csoportforgó indítása előtt a tanár magyarázza el annak menetét, és az értékelés módját.

Mivel ismeritek a tervezési folyamatot, tegyetek fel lényegre törő kérdéseket.

Prezentáció

A tervek bemutatására 5 perc áll rendelkezésre.

Most kell megmutatnotok, hogy melyik csapat hogyan gondolkodott, tervezett és oldotta meg a kirándulást egy lakatlan szigetre az elé támasztott akadályokkal, feltételekkel. Használjátok hozzá a gondolattérképet, indokoljátok a döntéseiteket, választásaitokat.

Ügyeljetek az időkeret betartására, kalkuláljátok be a megválaszolandó kérdéseket is.

Útmutató a prezentációhoz:

(Nem kell feltétlenül minden pontról beszélni!)

1. Feltételek
Mutasd be a speciális feltételeket (választott kártyák).
2. Felszerelés
Ismertesd az utazáshoz választott felszerelést.
Mutasd be, mit miért, mennyit és mennyiért vásároltatok.
Magyarázd el, hogy az adott tárgy hogyan segí az életet a lakatlan szigeten.
3. Gazdálkodás
Adj információt a pénzkeret felhasználásáról.
Okozott-e megoldhatatlan problémát a pénz mennyisége?

Értékelés

A bemutatók, a kapott kérdések után gondoljatok vissza a saját kiinduló helyzetetekre.
Röviden fogalmazzatok meg, mit tennétek másképp, milyen eszközön, felszerelésen változtatnátok.

---

*Miután minden csapat visszatért a bázisára, röviden reflektálnak a felmerült problémákra. Tapasztalatok megbeszélése az osztály előtt (2-3 perc/csoport).
(Meg kell beszélniük a gondolataikat, a problémákat, változásokat, majd mindenki megfogalmazhat önértékelést és véleményt a csapat munkájáról.)
Záró beszélgetéssel gyűjtse össze a tanulók ötleteit.*

Értékelési szempontok

1. A felszerelések mennyire segítették a cél elérését? 1 – 4 pont   2. Mennyire gazdálkodott jól a csapat? 1 – 4 pont   3. Az adott feltételek mellett mennyire sikerült a túlélést biztosítani? 1 – 4 pont   4. A bemutatott gondolattérkép mennyire segítette a csapat munkájának megismerését? 1 – 4 pont

A csapat neve:

	Egyáltalán nem (1)	inkább nem (2)	Inkább igen (3)	Teljes mértékben (4)
A felszerelések mennyire segítettek a cél elérését?				
Mennyire gazdálkodott jól a csapat?				
Az adott feltételek mellett mennyire sikerült a túlélést biztosítani?				
A bemutatott gondolattérkép mennyire segítette a csapat munkájának megismerését?				

SUPREM – SUCCESSFUL PREPARATION MODEL FOR SCHOOLS

1. SZELLEMI TERMÉK OKTATÁSI PROJEKTPORTFÓLIÓ

KÉSZÜLT A

2019-1-HU01-KA201-061091

PROJEKT KERETÉBEN

AZ 5. MODUL SZERZŐJE

(AUTONÓMIA, ÖNÁLLÓ MUNKASZERVEZÉS)

M-AROUND TANÁCSADÓ ÉS SZOLGÁLTATÓ
KFT.

MAROSLELEI ÁLTALÁNOS ISKOLA.

2021.

Az Európai Bizottság támogatása ezen kiadvány elkészítéséhez
nem jelenti a tartalom jóváhagyását, amely kizárólag a szerzők
álláspontját tükrözi, valamint a Bizottság nem tehető felelőssé
ezen információk bárminemű felhasználásáért.

Projektazonosító: 2019-1-HU01-KA201-061091

